

9/12 10,024
11/8/06

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ሰርዓተ-አድልዎ
The Federal Democratic Republic
of Ethiopia
Ethiopian Revenues and Customs Authority

65-011800
17 መጋቢት 2006

የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት ለሚፈጸምባቸው ቅ/ጽ/ቤቶች በሙሉ በያሉበት፤

የንግድ ሚኒስቴር የክብደት መደብን መሰረት ያደረገ የግመል ድህረ-የመሸጫ ዋጋ በተመሰከተ በቁጥር 01-85/20147 የካቲት 27 ቀን 2006 ዓ.ም. በተጻፈ ደብዳቤ ያስተላለፈውን መመሪያ ለተገቢው አፈፃፀም በዚህ ደብዳቤ ሸኚነት የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

ከሠላምታ ጋር
አበበ አስቻለው
የጉምሩክ/ቅ/ጽ/ቤቶች ድጋፍና ክትትል
ዳይሬክቶሬት ም/ዳይሬክተር

አባሪ:- 19 ገጽ

ግልባጭ፤
> ለቅ/ጽ/ቤቶች ማስተባበሪያና ድጋፍ ሥራዎች ዘርፍ
በገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን፤

*አክሱን ገንብቶኛል
አዎ ተቀብሎት፣ አዳሪ
8 መጋቢት 2006
20/8/06*

*አዎ
17/08/06
አዎ
Copy ተቀብሎ 50/5/2006
13/08/06*

100

ቆ/ጣ/ዘ-63
ግ/ገ/106

ገ/ዘ/801
ግ/ዘ/1

የግብርና ሚኒስቴር

The Federal Democratic Republic of Ethiopia
Ministry of Trade

27 የክቶ 2006

Date

የደ/ር 01-85/20147

Ref.No

ሰጠዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን

አዲስ አበባ

ጉዳይ:- የግመል ድህረ የመሸጫ ዋጋ ቁጥጥር መመሪያን ይመለከታል።

ከሐገራችን ወደ ውጭ በሚላከው የምርት መጠን ልክ የውጭ ምንዛሪ እንዳናገኝ እያደረጉ ካሉ ችግሮች ውስጥ ከመሸጫ ዋጋ በታች ማስመዝገብ (underinvoicing) አንዱ ነው። ችግሩ በአንዳንድ የቁም እንስሳት ላኪዎች ላይም የሚታይ ሲሆን በተለይ ወደ ውጭ የሚላኩ ግመሎች የተለያዩ የክብደት መጠን ያላቸው በመሆኑ እና በወቅቱ ያለው የብሔራዊ ባንክ የድህረ የመሸጫ ዋጋ ቁጥጥር የክብደት መጠንን መሰረት ያደረገ ባለመሆኑ ከዋጋ በታች ማስመዝገብ (underinvoicing) ችግር በሰፊው ይስተዋላል።

በመሆኑም ችግሩን ለመፍታት የክብደት መደብን መሰረት ያደረገ የግመል ድህረ የመሸጫ ዋጋ ቁጥጥር መመሪያ በማዘጋጀት በመመሪያው ዙሪያ ሰስት የተለያዩ መድረኮችን በማዘጋጀት ከሚመለከታቸው የባለድርሻ አካላት፣ ከቁም እንስሳት ነጋዴዎች ማህበር፣ ከዋና ዋና የግመል ላኪዎች ጋር በመወያየት እንዲዳብር ተደርጓል።

በዚህ መሰረት ከመጋቢት 01ቀን 2006 ጀምሮ በመመሪያው መሰረት ወደ ተግባር መግባት እንዲቻል መመሪያውን እና መመሪያውን ለማዳበር የተደረጉ የውይይት ቃለ ጉባኤዎችን አባሪ አድርገን የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

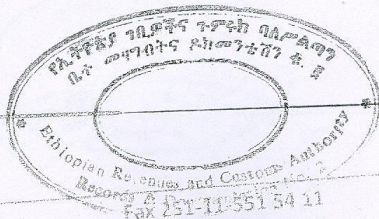
ግልባጭ

ሰቁም እንስሳት ነጋዴዎች ማህበር

ከሰጠዎች ጋር

የግብርና ሚኒስቴር

251-11-561 80 25-29

551 54 11

553 10 27. 552 24 19

አዲስ አበባ - ኢትዮጵያ
Addis Ababa Ethiopia

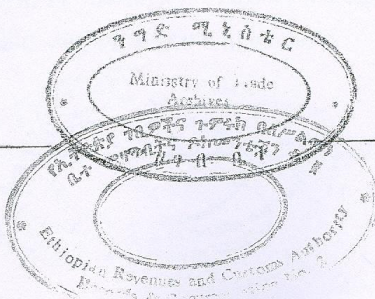
አወጪ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች የመሸጫ ዋጋ

ደብዳቤ

መመሪያ ቁጥር 004 / 2006 ዓ.ም

ንግድ ሚኒስቴር ፣

መጋቢት 2006 ዓ.ም.

ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች የመሸጫ ዋጋ ድገረ-ክትትል መመሪያ ቁጥር

004/2006 ዓ/ም

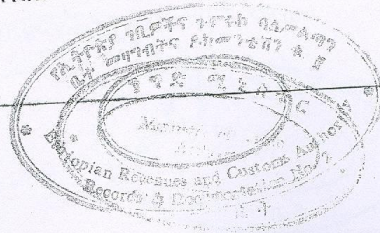
መግቢያ

የቁም እንሰሳትን ግብይት ለማሳለፍ እንዲቻል ለሀገር ውስጥም ሆነ ለውጭ ገበያ በሚቀርቡ የቁም እንሰሳት የግብይት ሂደቱ ላይ የሚያጋጥሙ ዝርዝር ችግሮችን በመለየት ከእያንዳንዱ ችግር አንጻር መፍትሔ ሰጪ እና ሕጋዊ መሠረት ያለው ዝርዝር የአሰራር ሥርዓት መዘርጋት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ከዚህ አንጻር እያጋጠሙ ካሉ ችግሮች መሐል አንዱ ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች አንዳንድ ላኪዎች የሸጡበትን ዋጋ አሳንሰው ለብሔራዊ ባንክ በማስመዘገብ ሀገሪቱ ማግኘት የሚገባትን ተክክለኛ የውጭ ምንዛሪ እንዳታገኝ የማድረግ ሕገ-ወጥ ተግባር እየተስተዋለ በመሆኑ፤

ብሔራዊ ባንክ እስካሁን ላኪዎች ግመሎችን ወደ ውጭ ሲልኩ ያስመዘገቡትን ዋጋ ከወቅቱ (ከወሩ) አማካይ መሸጫ ዋጋ ጋር በማነጻጸር ላኪዎች ከዋጋ በታች መሸጥ አለመሸጣቸውን የሚያረጋግጥበት የክትትልና የቁጥጥር የአሠራር ሥርዓት በአነስተኛ ዋጋ ሸጫለሁ በማለት ለብሔራዊ ባንክ በሐሰት እያስመዘገቡ ያሉትን አንዳንድ ላኪዎችን መቆጣጠር ባለማስቻሉ፤ በተቃራኒው ደግሞ አነስተኛ ክብደት ያላቸው ግመሎችን ለውጭ ገበያ የሚያቀርቡ ሐቀኛ ላኪዎችን እርግጠኝነት በጎደለው መረጃ መነሻነት ከዋጋ በታች አስመዘግባችኋል በሚል መጉላላት እያስከተለባቸው በመሆኑ በአጠቃላይ ይህ የአሠራር ሥርዓት ውጤታማ ሆኖ ባለመገኘቱ፤

የዚህ የቀድሞ የአሠራር ሥርዓት ክፍተት ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች የክብደት መጠን ልዩነትን መሠረት ያለማድረግ ሲሆን ይህን መሰሉ አሰራር ሰግመል፤ ለበግ እና ለፍላጎት ግብይት ተግባራዊ ባለመደረጉ አሁን ይህን የክብደት መጠንን ልዩነት መሠረት ያደረገ የመሸጫ ዋጋን የተከተለ የአሰራር ሥርዓት በመዘርጋት ግብይቱን በመከታተልና በመቆጣጠር ችግሩን ለመቅረፍ የሚያስችል የአሰራር ሥርዓት እንደሆነ በመታመኑ፤

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የንግድ ሚኒስቴር፣ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የአስፈጻሚ አካላትን አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር-691/2003/ም አንቀጽ- 21 ንዑስ አንቀጽ-1/ሐ/ በተሰጠው ስልጣን መሰረት ይህን መመሪያ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1- አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ « ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች የመሸጫ ዋጋ ደገራ-ክትትል መመሪያ ቁጥር 004/2006/ም » ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

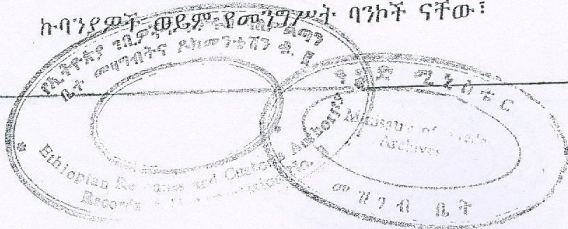
2- ትርጓሜ

በዚህ መመሪያ ውስጥ !

1. « አዋጅ » ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የአስፈጻሚ አካላትን አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር-691/2003/ም አንቀጽ- 21 ንዑስ አንቀጽ-1/ሐ/ ማለት ነው።

2. « ዋጋ አሳንሶ መሸጥ » ማለት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎችን የክብደት መደብ ክፍፍል መሠረት አድርጎ በወሩ ካለው አማካይ የመሸጫ ዋጋ ከ15% በታች ዝቅ ባለ ዋጋ መሸጥ ወይም ሽጫለሁ ብሎ ለብሔራዊ ባንክ ማስመዝገብ ነው።

3. « ባንኮች » ማለት የባንክ ሥራ እንዲሰሩ በብሔራዊ ባንክ ፈቃድ የተሰጣቸው ከባንዮች ወይም የመንግሥት ባንኮች ናቸው።

4. « የክብደት መደብ » ማለት ግመሎችን የክብደት መጠናቸውን መነሻነት አነስተኛ (small) ወይም መካከለኛ young/ ወይም ትልቅ adult/ ወይም በጣም ትልቅ mature/ ብሎ መለየት ነው።

5. « የባንክ ሠነድ » ማለት ፐርፎርማ ኢንቨይስ ወይም/እና ኮንትራት አግሪመንት ወይም/እና ሌተር ኦፍ ክሬዲት ወይም/እና የባንክ ፈቃድ ወይም/እና ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች ግብይት አስፈላጊ የሆነ ሌላ ማንኛውም በባንክ አሰራር ሂደት ውስጥ ያለ ሠነድ ነው።

6. « ባለድርሻ አካላት » ማለት ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች ግብይት ሂደት ውስጥ ተሳታፊ የሆኑ የግብርና ሚኒስቴር፣ የብሔራዊ ባንክ፣ የገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን እና የንግድ ሚኒስቴር ናቸው።

ክፍል ሁለት

የድገት-ክትትል ተግባራት

3. የክብደት መደብ ክፍፍል (weight category)

1/ ግመሎችን የሚከተለውን የክብደት መጠን መሠረት በማድረግ !

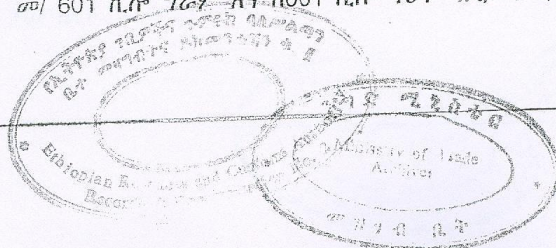
ሀ/ ከ250 ኪ.ሎ ግራም እስከ 320 ኪ.ሎ ግራም የሚመዘን አነስተኛ (small) ግመል።

ለ/ ከ321 ኪ.ሎ ግራም እስከ 420 ኪ.ሎ ግራም የሚመዘን መካከለኛ/ young

ግመል።

ሐ/ ከ421 ኪ.ሎ ግራም እስከ 600 ኪ.ሎ ግራም የሚመዘን ትልቅ /adult/ ግመል።

መ/ 601 ኪ.ሎ ግራም እና ከ601 ኪ.ሎ ግራም በላይ የሚመዘን በጣም ትልቅ

(mature) ግመል፣ በሚል የክብደት መደብ ተከፋፍሎታል።

4. ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች የመሸጫ ዋጋ የድገረ-ክትትል ስርዓት

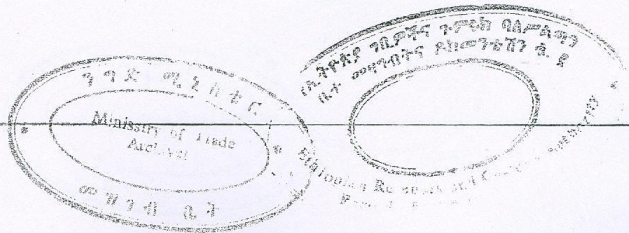
1/ በአንቀጽ 6 መሠረት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎች የወሩ የሚያወጣው አማካይ የመሸጫ ዋጋ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም ግብይት በአንቀጽ 3 በተደነገገው መሠረት የክብደት መደብ ክፍፍልን የተከተለ መሆን አለበት።

5. የላኪ ግዴታ

1. ግመሎችን ለውጭ ገበያ የሚያቀርብ ማንኛውም ላኪ የሚያቀርባቸው እያንዳንዱ የባንክ ሠነዶች ማለትም ፐሮፎይል ሊንፕሪድ ፣ ኮንትራት አግሪመንት፣ ሌተር ኦፍ ክራዲት፣ የባንክ ፈቃድ እና ለግብይቱ አስፈላጊ የሆኑ ሌሎች የባንክ ሠነዶች በአንቀጽ 3 መሠረት የእያንዳንዱን ግመል የክብደት መጠንና የክብደት መደብ የሚያመለክት መሆን አለበት።
2. የግመሎችን ክብደት በተመለከተ ግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብነት ያለው አካል የሚሰጠውን ውሳኔ የመቀበል።
3. የየአለቱን የግመል ግዢና የኤክስፖርት ሽያጭ ብዛት እና ዋጋ መዝገቦ የመያዝና አግባብ ባለው አካል ሲጠየቅ ይህንን መረጃ የመስጠት።
4. የሐገሪቱን ጥቅምና መልካም የንግድ ገጽታ ከሚያጎድፉ ተግባራት የመቆጠብ።

6. የብሔራዊ ባንክ ተግባራት

- 1) የንግድ ባንኮች በላኪዎች የሚቀርቡ ሰነዶች በአንቀጽ 3 የተገለጸውን የክብደት ክፍፍል መሰረት ባደረገ መልኩ ያቀረቡ ላኪዎችን ብቻ እንዲያስተናግዱ ለሁሉም ንግድ ባንኮች መመርያ ማስተላለፍ።
- 2) ወቅታዊ መረጃን መሠረት በማድረግ ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎችን በአንቀጽ 3 የተገለጸው የክብደት መደብ ክፍፍል መሠረት አድርጎ የየወሩን አማካይ የመሸጫ ዋጋን ያወጣል።

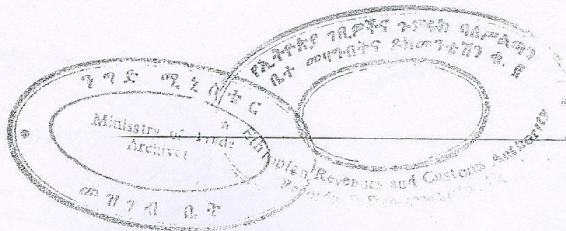
- 3) በወሩ ግመሎችን ለውጭ ገበያ ዋጋ አሳንሶ የሸጠን ወይም ሽጫለሁ ብሎ ያስመዘገበን ላኪ ይለያል፤
- 4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የለያቸው ላኪዎች ላይ አስፈላጊውን እርምጃ ይወስዳል
- 5) የወሰዳቸውንም እርምጃዎች ለሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ ያሳውቃል
- 6) ሚኒስቴሩ በሚጠራው የባለድርሻ አካላት የምክክር ስብሰባ ላይ የራሱን የአፈጻጸም ሪፖርት ይዞ ይገኛል።

7. የግብርና ሚኒስቴር ተግባራት

- 1/ ለውጪ ገበያ የሚቀርቡ ግመሎችን ጤና በመመርመር የጤና መስፈርት ላሟሉት ግመሎች የእንሰሳት ጤና ሰርተፍኬት ለላኪው ይሰጣል፤
- 2/ የእንሰሳት ጤና ሰርተፍኬቱን ከመስጠቱ በፊት ላኪው ያቀረባቸው የባንክ ሰነዶች በአንቀጽ 5 መሠረት የእያንዳንዱን ግመል የክብደት መጠንና የክብደት መደብ የሚያመለክቱ እና በተጨማሪም የሚላኩትን ግመሎች የሚገልጹ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለበት፤ ይህን የማያረጋግጡ ከሆነ ሰርተፍኬቱን መስጠት የለበትም፤
- 3/ ሚኒስቴሩ በሚጠራው የባለድርሻ አካላት የምክክር ስብሰባ ላይ የራሱን የአፈጻጸም ሪፖርት ይዞ ይገኛል።

8. የገቢዎች እና ጉምሩክ ባለሥልጣን ተግባራት

- 1) የቀረቡትን መረጃዎች ከእንሰሳቱ ነባራዊ ሁኔታ ጋር በማመሳከር ህጋዊነቱን ማረጋገጥ እና ህግ ተላልፈው ሲገኙ አስፈላጊውን እርምጃ መውሰድ።
- 2) ወደ ውጭ የተላኩ ግመሎችን መጠን፣ ቀን፣ ላኪ፣ ተቀባይ/ ገዢ እና ሌሎች ተያያዥ መረጃዎችን ለሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ ይልካል።
- 3) ሚኒስቴሩ በሚጠራው የባለድርሻ አካላት የምክክር ስብሰባ ላይ የራሱን የአፈጻጸም ሪፖርት ይዞ ይገኛል።

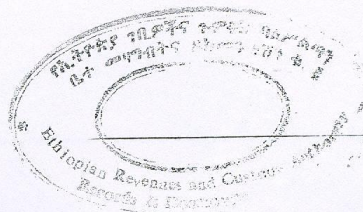
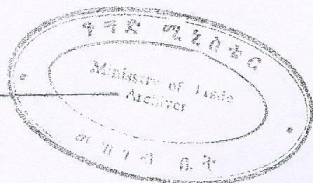

9. የንግድ ሚኒስቴር ተግባራት

- 1/ በወሩ ግመሎችን ለውጭ ገበያ ዋጋ አሳንሶ የሸጠ ወይም ሸጫለሁ ብሎ ያስመዘገበ ተብለው የተለዩ እና በብሔራዊ ባንክ እርምጃ በተወሰደባቸው ላኪዎች ላይ አስፈላጊውን ክትትል ያደርጋል፤
- 2/ አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ወደ ውጭ የተላኩ ግመሎችን መጠን፣ ቀን፣ ላኪ ተቀባይ/ ገዢ እና ሌሎች ተያያዥ መረጃዎችን ይወስዳል ፤
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 መሠረት የብሔራዊ ባንክን የድገረ መሸጫ ዋጋ ቁጥጥርን በሚያግዝ መልኩ ለውጭ ገበያ በሚቀርቡ ግመሎች ግብይት ሂደት አሳሳች ድርጊት በፈጸመ ወይም/እና ዋጋ አሳንሶ በሸጠ ወይም ሸጫለሁ ብሎ ባስመዘገበ ወይም/እና ይህን መመሪያ በመተላለፍ ሌላ ጥፋት በፈጸመ ላኪ ወይም ማንኛውም ሰው ላይ የወንጀል ወይም/ እና የፍትሕ ብሔር ክስ ይመሰርታል፤ አስተዳደራዊ እርምጃም ይወስዳል፤
- 4/ የዚህን መመሪያ አፈጻጸም እና የሚታዩ ክፍተቶችን በመለየት አስፈላጊውን ማስተካከያ ይወስዳል፤
- 4/ የራሱን የአፈጻጸም ሪፖርት በማዘጋጀት የባለድርሻ አካላት የምክክር የስብሰባ መድረክ ያዘጋጃል፤ ለስብሰባው አስፈላጊ የሆኑ ጉዳዮችን ያመቻቻል።

10. የባለድርሻ አካላት የምክክር ስብሰባ ዓላማ

ለውጭ ገበያ በሚቀርቡ ግመሎች የግብይት ሂደት ላይ ባለድርሻ አካላት በሚገጥሟቸው ችግሮች እና የአሰራር ክፍተቶች ላይ በጋራ በመወያየት ለችግሮች መፍትሔ በመስጠት እና የተሻለ የአሰራር ስልት በመቀየስ ግብይቱን ዘመናዊ ማድረግና በዚህ ግብይት ለሀገሪቱ ተገቢውን የውጭ ምንጭ ማስገኘት ነው።

ክፍል ሦስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

11. ቅጣት

1. ማንኛውም ግለሰብ ይህን መመሪያ ተላልፎ ሲገኝ ብሔራዊ ባንክ ከመሸጫ ዋጋ በታች ማስመዝገቡን (under invoicing) በተመለከተ ባስቀመጠው ህግ መሰረት የሚቀጣ ይሆናል።
2. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ 1 የተገለጸው የወንጀል ቅጣት እንደተጠበቀ ሆኖ ሚኒስቴሩ በንግድ ምዝገባና ፍቃድ አዋጅ ቁጥር 686/2006 አንቀጽ 61 እና በሌሎች ህጎች በተሰጠው ስልጣን መሰረት አስተዳደራዊ እርምጃ ሊወስድ ይችላል።

12. የተሻሩ አሰራሮች

ከዚህ መመሪያ ጋር የሚጋጩ ሌሎች መመሪያዎች ወይም የተለምዶ አሰራሮች ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።

13. መመሪያውን ስለማሻሻል

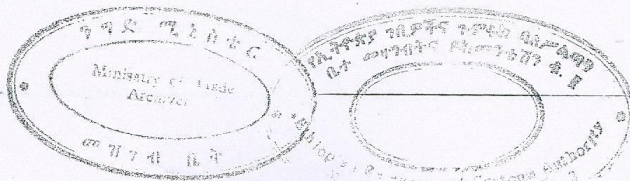
ይህን መመሪያ የማሻሻል ወይም የመሻር ሥልጣን የሚኒስቴሩ ነው።

14. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ መጋቢት 01 ቀን 2006 ዓ/ም ጀምሮ ተፈጻሚ ይሆናል።

ከበደ ጫኔ

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ንግድ ሚኒስቴር ሚኒስትር

የግመል የመሸጫ ዋጋ ድህረ ክትትል ላይ ያለውን የአሰራር ክፍተት ለመሙላት የተዘጋጀ
ረቂቅ መመሪያ ላይ የተደረገ ውይይት ቃለ ጉባዔ

የሰብሰባ ቦታ ----- የንግድ ሚኒስቴር ስምንተኛ ፎቅ የሰብሰባ አዳራሽ

ቀን 11/04/2006 ዓ.ም

ሠዓት 8:30

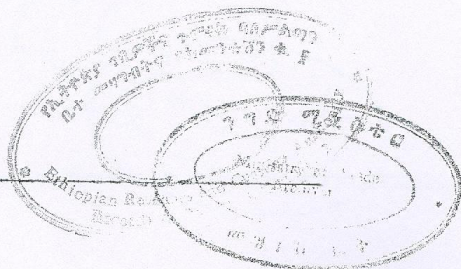
የሰብሰባው ተሳታፊዎች

1) አቶ ኑረዲን ሞሃምድ	ሰብሳቢ
2) ክሊፋ ሁሴን	ሰብሳቢ
3) ዶ/ር ኪሚያ መሃመድ	በግብርና ሚኒስቴር ተወካይ
4) ሀብቱ ትግሮ	የብሔራዊ ባንክ ተወካይ
5) ፊቃዱ ጌታቸው	የቁም እንስሳት ግብይት ቡድን መሪ
	ጽሁፍ አቅራቢ
6) ሳሙኤል ብርሀኔ	የቁም እንስሳት ግብይት ቡድን ረዳት ባለሞያ

የሰብሰባው አጀንዳ

የግመል የመሸጫ ዋጋ ድህረ ዋጋ ቁጥጥር ላይ የሚታየውን የአሰራር ክፍተት ለመሙላት
የቀረበ የመፍትሄ ሀሳብ ላይ ውይይት ማድረግ

ለውይይት መነሻ የግመል የመሸጫ ዋጋ ድህረ ዋጋ ቁጥጥር ላይ የሚታየውን የአሰራር
ክፍተት ለመሙላት የታሰበ ሁለት አማራጮች የቀረቡ ሲሆን፤

አማራጭ አንድ

በዚህ የመፍትሄ ሀሳብ ግመሎች በክብደት መጠናቸው በመከፋፈል ከክብደቱ አንጻር ሊኖረው የሚገባውን ዋጋ ከግምት በማስገባት በዚህ አግባብ ቁጥጥር ማድረግ ነው።

አማራጭ ሁለት

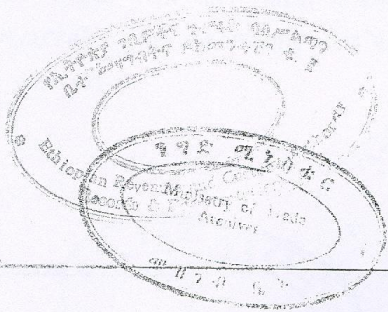
በዚህ የመፍትሄ ሀሳብ ለዳልጋ ክብት እንደተቀመጠ ሁሉ ለግመል ዝቅተኛ የኤክስፖርት ክብደት ማስቀመጥ ነው

በሁለቱም አማራጭ ሀሳቦች ላይ ውይይት ተደርጓል በዚህ መሰረት ሃሳቦቹ በተለያዩ መንግድ ተንሸራሽረዋል።

ዶ/ር ኪሚያ ከግብርና ሚኒስቴር

የሚሸጡበት ገበያ ስለሚለያይ ወይም መዳረሻ ገበያቸው የተለያዩ ስለሆነ በአንድ ላይ የሁሉንም አማካይ ወስዶ መስራቱ አይከብድም ወይ?

ለባንክ በሚያስመዘግቡበት ወቅት ላኪዎቹ በግምት ነው የሚሞሉት የእንሰላቱን ክብደት በሚሞሉበት ወቅት ትክክለኛነቱ ምን ያህል አስተማማኝ ነው? ሊጠየቁ የሚችሉትን ስምን አግባብ ነው? መነሻ እና መድረሻ ገበያው ተለይቶ ቢሰራ ምክንያቱም የሚሸጡበት ገበያ የተለያዩ ስለሚሆን። ክብደት እና ዝርያን በተመለከተ የተለያዩ ዝርያ ያላቸው የተለያዩ ክብደት ነው የሚኖራቸው የሚል ሀሳብ አንስተዋል ከዚህ በተጨማሪ በረቂቅ መመሪያው ዙሪያ ላኪዎችም ቢወያዩበት የሚል ሀሳብ አቅርበዋል።

ከብሔራዊ ባንክ አቶ ሀብቱ ትግር

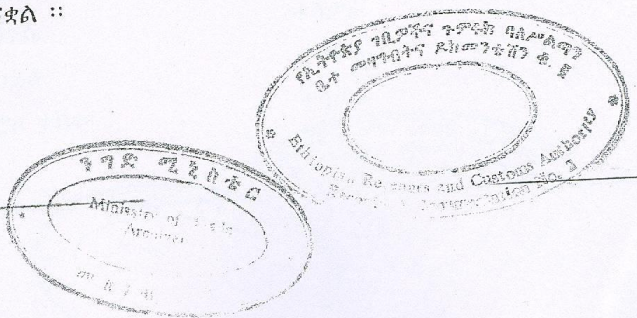
የመደብ ክፍሉ ሬንጃ በዝታል ስለዚህ በመሃል ያለውን ጋፕ ብንቀንሰው ከዋጋ በታች ያስመዘገቡ ሰዎችን የምንለይበት የነበረውን 15% ወደ 10% ዝቅ ቢል? ቅድመ እና ድህረ ቁጥጥር ብናደርግ?

በአቶ ክሊፋ በኩል ለተነሱት ሃሳቦች የተሰጡ ምላሾች

በመጀመርያ ደረጃ ኤክስፖርተርዎች አብዛኞቹ ስምምነታቸው FOB ነው ይህም ማለት እስከ ወደብ ድረስ ብቻ ነው ሌላው በሁለተኛ ደረጃ የተለያየ ሀገር ስለተሸጠ ያን ያህል የጎላ ልዩነት የለውም ምክንያቱም አንዱ አገር በተሸለ ዋጋ እየገዛ ለሌላኛው አገር ዋጋ በጣም ወርዶ ሊሸጥ የሚችልበት ብዙም አሳማኝ ምክንያት አይኖርም ቢኖርም በ15% ውስጥ የሚካተት መሆን አለበት። ክብደት እና ዝርያን በተመለከተ መመርያው ሁሉንም የሚያስተናግድ ነው የሚሆነው ምክንያቱም ሁሉም እንደ ክብደቱ በተቀመጡት የክብደት መደብ ውስጥ የሚያርፍ ነው የሚሆነው። ስለዚህ ሁሉም ዝርያ እንደ ክብደቱ የሚስተናገድ ነው የሚሆነው።

ሌላው ከብሔራዊ ባንክ ለተነሳው :- መደብ ክፍሉ ሬንጃ በዝታል ትንሽ ቢጠብ ለሚለው አነስተኛ 250-320 መካከለኛ 320-420 ትልቅ 420-600 በጣም ትልቅ 600 በላይ ቢሆን በሚል ሃሳብ ቀርቦ ስምምነት ላይ ተደርሷል ።

ነገር ግን አሁን ባለው ሁኔታ 15% የነበረውን ወደ 10% አስቸጋሪ ነው የሚሆነው የመመሪያውን ውጤት እያየን ብናስተካክለው የተሸለ ይሆናል አሁን ባለው ሁኔታ ቢቀጥል ነው የሚሻለው የሚል ሃሳብ በአቶ ክሊፋ ተነስቶ እና በመመርያው ዙሪያ ዋናዋና የግመል ላኪዎች እንዲወያዩበት ቤቱ የተስማማበት ሆኖ የቀጣይ ስብሰባ ሰአትን በመወሰን ስብሰባው 11:00 ሰአት ተጠናቋል ።

የግመል የመሸጫ ዋጋ ድህረ ክትትል ላይ ያለው የአሰራር ክፍተት ለመሙላት የተዘጋጀ ረቂቅ መመሪያ ላይ የተደረገ ውይይት ቃለ ጉባዔ

የሰብሰባ ቦታ ----- የንግድ ሚኒስቴር ስምንተኛ ፎቅ የሰብሰባ አዳራሽ

ቀን 24/04/2006 ዓ.ም

ሠዓት 8:30

የሰብሰባው ተሳታፊዎች

- 1) አሰፋ ሙሉጌታ
- 2) ከሊፋ ሁሴን
- 3) ዶ/ር ኪ.ሚያ መሃመድ
- 4) ሀብቱ ትግሮ
- 5) ፍቃዱ ጌታቸው

6) ሳሙኤል ብርሀኔ
ባለሞያ

- 7) ዮናስ አያሌው
- 8) ሰለሞን ገ/ሀይወት
- 9) ሞገስ ሀይሌ
- 10) ሸ.በሸ. ተሸመ
- 11) ክብራ ሙላት
- 12) ዲና ገዛህኝ
- 13) ሞግሰ አሰፋ
- 14) ካሊድ አህመድ
- 15) ሰአድ ንጉሴ
- 16) ተፈሪ ሀይሉ
- 17) ቴዎድሮስ ተሸመ

ሰብሳቢ

ሰብሳቢ

በግብርና ሚኒስቴር ተወካይ

የብሔራዊ ባንክ ተወካይ

የቁም እንሰሳት ግብት ቡድን መሪ

ጽሁፍ አቅራቢ

የቁም እንሰሳት ግብይት ቡድን ረዳት ባለሞያ

ተሳታፊ

ተሳታፊ

ተሳታፊ

ተሳታፊ

ተሳታፊ

ተሳታፊ

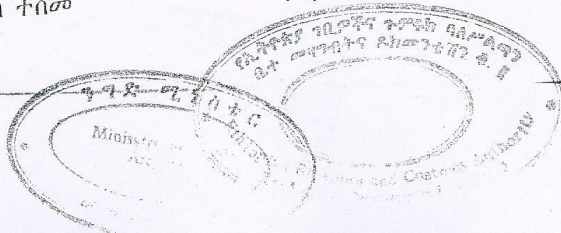
ተሳታፊ

ተሳታፊ

ተሳታፊ

ተሳታፊ

ተሳታፊ

የሰብሰባው አጀንዳ

በግመል የመሸጫ ዋጋ ላይ የሚታየውን የአሰራር ክፍተት ለመሙላት ካላኪዎች ጋር የተደረገ ውይይት።

ከዚህ በፊት በተደረገው ውይይት በተወሰነው መሰረት ላኪዎች የተጠሩ ሲሆን ከዚህ በፊት በተደረገው ውይይት ላይ እንደተነሳው መመሪያው በሁለት መልኩ ቀርቧል ፣

አማራጭ አንድ

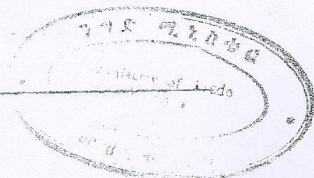
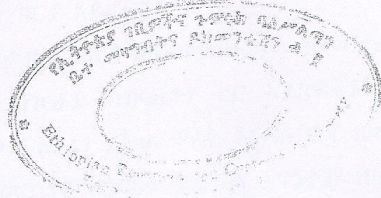
በዚህ የመፍትሄ ሀሳብ ግመሎች በክብደት መጠናቸው በመከፋፈል ከክብደቱ አንጻር ሲኖረው የሚገባውን ዋጋ ከግምት በማስገባት በዚህ አግባብ ቁጥጥር ማድረግ ነው።

አማራጭ ሁለት

በዚህ የመፍትሄ ሀሳብ ለዳልጋ ክብት እንደተቀመጠ ሁሉ ለግመል ዝቅተኛ የኤክስፖርት ክብደት ማስቀመጥ ነው

በሁለቱም አማራጭ ሀሳቦች ላይ ውይይት ተደርጓል በዚህ መሰረት ሃሳቦቹ በተለያዩ መንገድ ለማንሸራሸር ተሞክሯል።

አቶ አሳፋ በመመሪያው አስፈላጊነት ላይ ሰፊ ማብራሪያ ከሰጡ በኋላ በተዘጋጀው ረቂቅ መመሪያ ላይ ተሳታፊዎች ሀሳብ ሰጥተዋል። የተሰጡ ሀሳቦች እና ጥያቄዎች

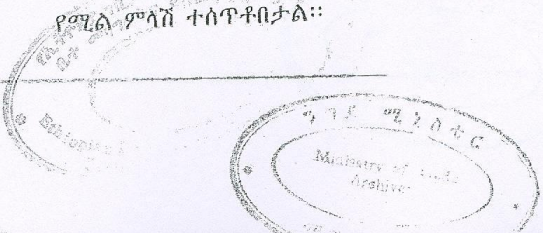

አቶ ሰለሞን

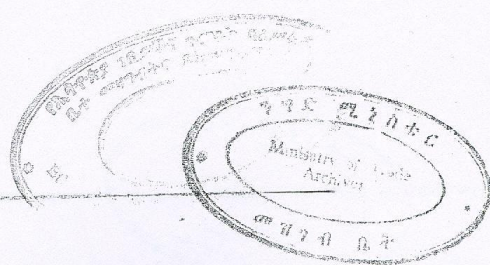
- 1) አሁን ባለው ነባራዊ ሁኔታ ይህን መመሪያ ይዞ ወደ ተግባር መግባት ይከብዳል የተወሰኑ ዝርዎችን ከገበያ ውጪ የሚያደርግ ይመስላል ለምሳሌ የአፋር ግመል አድሜውና ክብደቱ አይጣጣምም ከሌላው ዝርያ አነስ ይላል መመርያው ሊገደበው አይችልም ወይ?
- 2) የተሟላ የኪራንታይን ጣቢያ በሌለበት ሁኔታ መመርያው ለጉምሩክ እና ለኪራንታይን ጣቢያ ሰራተኞች የኪራይ ሰብሳቢነት በር አይከፍትም ወይ?
- 3) ኪራንታይን ሚዛን የለም ለሚለው መንግስት ይህን ማድረግ ያቅተዋል ብሎ ለማመን ይከብዳል ወይንስ ዘርፉን ዘንግቶታል ማለት ነው ምክንያቱም ስራው በቀላሉ በአንድ ግለሰብ ሲሰራ የሚችል ስራ ነው?
- 4) ለእያንዳንዱ ሰተቀመጠው የክብደት መደብ ዋጋ ተወስኖ ቢገረን?
- 5) በየጊዜው የሳምንት እና የወር ዋጋ እየተጠና ጠቋሚ መነሻ መረጃ በመሀበሩ በኩል ቢደርሰን ?
- 6) ባለድርሻ አካላት በጉዳዩ ላይ ከእኛ ጋር ተገናኝተን ብንወያይበት ?
- 7) ገቢዎች እና ጉምሩክ እንኳን መመርያ አዋጁን አንደረገገው ነው የሚተረጉሙት ስለዚህ ይህን መመርያ ምን ያህል ይተረጉሙታል?

የተሰጡ ምላሾች

- 1) አሁን ባለው ነባራዊ ሁኔታ ይህን መመሪያ ይዞ ወደተግባር መግባት ይከብዳል የተወሰኑ ዝርዎችን ከገበያ ውጪ የሚያደርግ ይመስላል ለምሳሌ የአፋር ግመል አድሜውና ክብደቱ አይጣጣምም ከሌላው ዝርያ አነስ ይላል መመርያው ሊያግድበው አይችልም ወይ ለሚለው ጥያቄ መመርያው ሁሉንም እንደየክብደታቸው የሚያሰተናግድ ነው የሚሆነው የተቀመጠው ክብደት መደብ ውስጥ እንደየክብደቱ በአንዱ ውስጥ ይካተታል ስለዚህ የሚገደብ ዝርያ አይኖርም ::
- 2) የተሟላ የኪራንታይን ጣቢያ በሌለበት ሁኔታ መመርያው ለጉምሩክ እና ለኪራንታይን ጣቢያ ሰራተኞች የኪራይ ሰብሳቢነት በር አይከፍትም ወይ? ይህን እንደ መንግስት ሙስናን ለመዋጋት እያረገ ያለው ጥረት እንዳለ ሆኖ በመሀል እኛም በኢንስፐክሽን ስራ ችግሩን ለመቆጣጠር የምንሄድበት ይሆናል እናንተም ከመስጠት መቆጠብ ይኖርባችኋል የሚል ምላሽ ተሰጥቶታል::

- 3) ኳራንታይን ሚዛን የለም ለሚለው መንግስት ይህን ማድረግ ያቅተዋል ብሎ ለማመን ይከብዳል ወይንስ ዘርፉን ዘንግቶታል ማለት ነው ምክንያቱም ስራው በቀላሉ በአንድ ግለሰብ ሊሰራ የሚችል ስራ ነው ይህ ጥያቄ የአኛም ጥያቄ ነው ነገር ግን አኛም ዝም አላልንም ችግሩ መፍትሄ የሚያገኝበትን ሁኔታ ከማንኛውም ጊዜ በተሻለ እንሰራለን በአጭር ጊዜ ውስጥ መፍትሄ ለማምጣትም እንጥራለን የሚል ምላሽ ተሰጥቷል።
- 4) ለእያንዳንዱ ለተቀመጠው የክብደት መደብ ዋጋ ተወስኖ ቢነገረን የሚል ጥያቄ ተነስቶ አሁን ያለው የግብይት ስርዓት የነጻ ገበያ መርህ ነው ስለዚህ በዚህ ስርዓት ቅድመ ግብይት ዋጋ ቁጥጥር ማድረግ አይቻልም ነገር ግን ይህ ሲባል ዋጋ ቁጥጥር አናደርግም ማለት አይደለም ድህር ግብይት ዋጋ ቁጥጥር የምናደርግበት አግባብ ይኖራል።
- 5) በየጊዜው የሳምንት እና የወር ዋጋ እየተጠና በመሀበሩ በኩል ጠቋሚ መነሻ ዋጋ ቢሰጠን ለሚለው ጥያቄ ጠቋሚ ዋጋ ሳይሆን አጠቃላይ ያለውን መረጃ የምናደርስ ይሆናል የሚል ምላሽ ተሰጥቷል።
- 6) ከመንግስት ባለድርሻ አካላት በጉዳዩ ላይ ከአኛ ጋር ተገናኝተን ብንወያይበት በሚል ለቀረበው ሀሳብ በቀጣዩ ሳምንት ጥር 02 2006 ከቀኑ ስምንት ሰዓት ከባለድርሻ አካላት ጋር ለመወያየት ቀጠሮ ተይዞ 11:00 ስብሰባው ተጠናቀቀ።

የግመል የመሸጫ ዋጋ ድህረ ክትትል ላይ ያለው የአሰራር ክፍተት ለመሙላት የተዘጋጀ ረቀቅ መመሪያ ላይ የተደረገው ውይይት ቃለ ጉባዔ

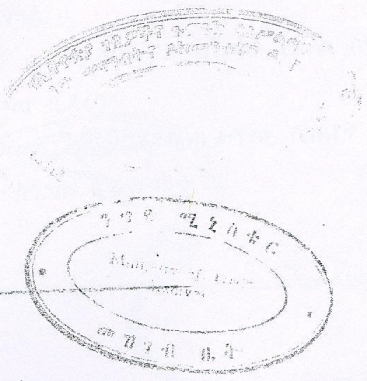
የስብሰባ ቦታ ----- የንግድ ሚኒስቴር ስምንተኛ ፎቅ የስብሰባ አዳራሽ

ቀን 02/05/2006 ዓ.ም

ሠዓት 8:30

የስብሰባው ተሳታፊዎች

1) ከሊ.ፋ. ሁሴን	ስብሰቢ
2) ዶ/ር ኪሚያ መሃመድ	በግብርና ሚኒስቴር ተወካይ
3) ሀብቱ ጉግሮ	የብሔራዊ ባንክ ተወካይ
4) ፍቃዱ ጌታቸው	የቁም እንሰሳት ግብት ቡድን መሪ
	ጽሁፍ አቅራቢ
5) ሳሙኤል ብርሀኔ	የቁም እንሰሳት ግብይት ቡድን
	ረዳት ባለሞያ ባለሞያ
6) ሰለሞን ገ/ሀይወት	ተሳታፊ
7) ሸ.በሺ ተሸመ	ተሳታፊ
8) ካሊድ አሀመድ	ተሳታፊ
9) በረከት ደመቀ	ተሳታፊ
10) ጌታቸው በቀለተሳታፊ	ተሳታፊ
11) ቴውድሮስ ተሸመ	ተሳታፊ
12) ደስባለ ወ/ምህረተ	ተሳታፊ

የስብሰባው አጀንዳ

የግመል የመሸጫ ዋጋ ድህረ ዋጋ ቁጥጥር ላይ የሚታየውን የአሰራር ክፍተት ለመሙላት የቀረበ የመፍትሄ ሀሳብ ላይ ውይይት ማድረግ። ከዚህ በፊት በአጀንዳው ዙሪያ በተደረጉ ሁለት ውይይቶች ማብራሪያ ከተሰተ በኋላ የዚህን ውይይት አስፈላጊነት በመጥቀስ እና የተደረሰበትን ውሳኔ በማስቀመጥ ውይይቱ ተጀምሯል።

የተነሱ ሀሳቦች

ወ/ር ክብራ

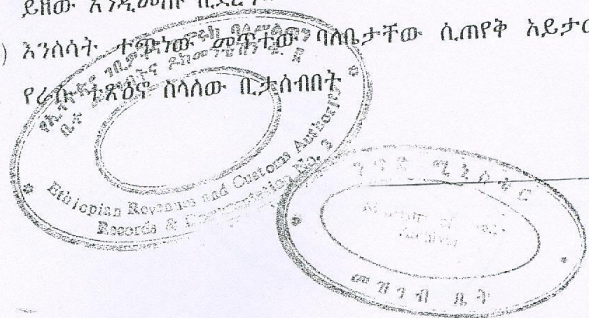
- 1) የአንዳንድ ግመሎች ዝርያ የሚወፍረው በእድሜ ነው ስለዚህ ማወዳደሪያው በክብደት መሆኑ ቀርቶ በእድሜ ቢሆን
- 2) ብሔራዊ ባንክ ዋጋ ሲያወዳድር በአንድ ላይ ከሚሆን በመዳረሻ ገበያ ከፋፍሎ ቢሆን
- 3) መነሻ ዋጋ በሚኒስቴር መሰሪያ ቤቱ በኩል ቢቀመጥ

አቶ ሰለሞን

- 1) የዳልጋ ከብት መላክ ያለበት ከ320 ኪ.ግ በላይ መሆን እንዳለበት በመመርያ ተደንግጓል ነገር ግን እየተላከ ያለው ከ320 ኪ.ግ በታች ነው ፈጻሚው መመሪያውን አውቆ አንዲተገበር ለማድረግ ምን ዝግጅት ተደርጓል
- 2) የአንዳንዱ ባለድርሻ አካላት ተግባር እና ሀላፊነት በግልጽ መቀመጥ ይኖርበታል

ዶ/ር ኪሚያ

- 1) ኪራንታይን ጣቢያ ላይ ለሚሰሩ ሰራተኞች ምንም የተሟላ ፋሲሊቲ የለም ለስራ ቁጥጥር ስንወጣ ልንቆጣጠረው በምንወጣው ባለሀብት ተሽከርካሪ ነው የምንወጣው ለስራው የሚያስፈልጉ ግብአቶች ባልተሟሉበት ውጤት ማምጣት ይከብዳል ሊታሰብበት ይገባል ።
- 2) ኤክስፖርተሮች ወደ ኪራንታይን ሲመጡ የውል ስምምነታቸውን ይዘው አይመጡም ይዘው እንዲመጡ በደረግ።
- 3) እንሰሳት ተቆጣጣሪዎችን ለማግኘት ለሌሎች ሰላሳቶች ሲጠየቅ አይታወቅም ይህም አሰራር ላይ

4) የባለሞያ አጥረት ስላለ ቢሟላል?

በአቶ ከሊፋ በኩል የተሰጡ ምላሾች

- 1) በዋናነት የመመሪያው መውጣት ህጋዊ ኤክስፖርተርን ለመደገፍ ነው በእኛ በኩል የተፈለገው ዋጋ መወሰን አደለም ትናንሽ ግመል የሸጡት ኤክስፖርተሮች ከዋጋ በታች (under invoice) ተብለው እንዳይጠየቁ እና ትላልቅ ግመሎች ሸጠው ደግሞ በአነስተኛ ዋጋ የሚያስመዘገቡትን አሰራር ለመከላከል የተዘጋጀ ነው።
- 2) ማወዳደርያው በክብደት መሆኑ ቀርቶ በእድሜ ቢሆን ለሚለው ጥያቄ በእድሜ ማወዳደሩ ትንሽ አስቸጋሪ ስለሚሆን ለመፈጸም የተሻለ የሚሆነውም ክብደትን መሰረት ባደረገ መለኩ መሆኑ የተሻለ ይሆናል።
- 3) ብሔራዊ ባንክ ሲያወዳደር መዳረሻ ገበያን መሰረት ባደረገ መልኩ ለሚለው ያለው የዋጋ ልዩነት ብዙም የጎላ ስላልሆነ ቢኖርም በተያዘው 15% መጠባበቂያ ውስጥ የሚካተት ስለሚሆን በዚህ መቀጠሉ የተሻለ ይሆናል መዳረሻ ገበያን መሰረት አድርጎ መስራቱ ለአፈጻጸም አስቸጋሪ ይሆናል።
- 4) ሀገራችን እየተከተለች ባለችው የነጻ ገበያ መርህ ነው ስለዚህ ቅድመ ዋጋ ቁጥጥር ማድረግ አይቻልም በመሆኑም መንግስት ቅድመ ዋጋ ቁጥጥር አያደርግም።
- 5) በጉዳዩ ዙሪያ ከባለድርሻ አካላት ጋር ሰፊ ያለ ውይይት ተደርጎበታል ምናልባት በቀጣይ አፈጻጸሙ ላይ ክፍተት ሊኖር ይችላል ነገር ግን በመስክ ክትትል በማድረግ እና ከኤክስፖርተሮች መረጃ በማሰባሰብ ችግሩ ከስር ከስር የሚፈታ ይሆናል።
- 6) የባለድርሻ አካላት ተግባር እና ሀላፊነት በመመሪያው በግልጽ የሚቀመጥ ይሆናል።
- 7) የእንሰሳቱ ባለቤት አይታወቅም ወደ ኪራንታን ሲመጡ የውል ስምምነታቸውን ይዘው አይመጡም ለሚሉት ጥያቄዎች ከማብራሪያ ጋር አዋጁ በግልጽ የሚመልሳቸው ነው የሚሆኑት የሚል ምላሽ ተሰጥቶበታል። በዚህ መሰረት በአጠቃላይ በተነሱት ሀሳቦች ላይ የጋራ መግባባት ላይ በመድረስ እና በመመሪያው አስፈላጊነት ላይ የጋራ አቋም በመያዝ ውይይቱ11:00 ሰዓት ተጠናቋል።

